

Småbarnspedagogik i rörelse

Ett uppdrag inom småbarnspedagogiken är att tillsammans med vårdnadshavarna lägga grunden för en livsstil som värnar om hälsa och välbefinnande och som främjar fysisk aktivitet. Syftet med småbarnspedagogiken är att inspirera barnen att röra på sig på många olika sätt och känna glädje över att röra på sig. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018, s. 50.)

I understödsansökan Småbarnspedagogik i rörelse framhävs **ökad motion i småbarnspedagogikens verksamhetskultur, ökade kunskaper och ökad vetskap bland personalen inom småbarnspedagogiken, samarbetet med vårdnadshavarna och kommunsamordning**. Strävan är att småbarnspedagogiken ska möjliggöra att barnet rör på sig i minst två timmar per dag, vilket täcker ungefär 2/3 av rekommendationerna om fysisk aktivitet för åldersgruppen.

Ett viktigt handlings sätt när det gäller att utveckla en motionsfrämjande verksamhetskultur är integreringen i vardagen och samverkan. Varje projekt kan utveckla en aktiv verksamhetskultur på sitt eget sätt, utgående från organisationens egna behov och önskemål. Utvecklingen av motionsfrämjande verksamhetskultur inom småbarnspedagogiken ska ledas kommunorganisationens olika nivåer och mellan olika sektorer.

Det är de vuxna som ansvarar för att barnens välbefinnande, hälsa och inläring stöds så att varje barns rätt att röra på sig och leka tillgodoses varje dag. Den pedagogiska verksamheten inom småbarnspedagogiken är övergripande och integrerande. Under varje dag inom småbarnspedagogiken ska barnen ha möjlighet att vara fysiskt aktiva och röra sig.

I syfte att identifiera de objekt som måste utvecklas lönar det sig att utnyttja arbetsredskapet Bedömning av nuläget i programmet Småbarnspedagogik i rörelse. Alla småbarnspedagogiska enheter i en kommun som får understöd ombeds fylla i Bedömningen av nuläget:

<https://www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/fi/nykytilan-arviointi>

Som följande beskrivs de faktorer som har fastställts främja uppbyggnaden av en framgångsrik Småbarnspedagogik i rörelse-verksamhet.

Kritiska framgångsfaktorer

Utveckling av en motionsfrämjande verksamhetskultur

I enheterna för Småbarnspedagogik i rörelse tas nya sätt att betrakta barnets fysiska aktivitet och främjandet av den fram och verksamhetskulturen blir mer motionsinriktad. Ett viktigt handlings sätt är tillämpandet av de goda exempel som redan finns. I syfte att få till stånd en effektiv verksamhet genomförs ett flertal åtgärder samtidigt och verksamheten integreras som en del av enhetens verksamhetskultur. Med en verksamhetskultur som stöder enheternas fysiska aktivitet avses personalens inställning, verksamhet och kunskaper samt enhetens förhållanden, strukturer, rutiner och ledning. Den motionsfrämjande verksamhetskulturen utvecklas tillsammans med hela personalen och barnen.

Utvecklingen sker planmässigt och organiserat och dess resultat följs upp och bedöms. Relevant i utvecklingen är integreringen av verksamheten i vardagen, en omfattande utveckling och samverkan. Ledarskapets roll är betydande för förändringen av verksamhetskulturen. Personalens kompetens leds och personalen engageras för att tillsammans utveckla verksamheten.

Ökad kompetens för personalen

Personalens kunskaper gällande motion och välbefinnande utökas till exempel genom utbildningar, seminarier, samarbete och nätverksmöten. Chefernas kunskaper om ledning av kompetens inom motion och välbefinnande och om stödjande av personalen i samband med en förändring av verksamhetskulturen ska stärkas till exempel genom utbildningar, workshoppar och införande av Daghemsföreståndarens arbetsbok. Det har visat sig att kompetensutveckling är ett effektivt sätt att bilda en motionsfrämjande verksamhetskultur på.

Organisering och kommunsamordning av verksamheten Småbarnspedagogik i rörelse

I projektet skapas en för kommunen lämplig struktur som stöder motionsfrämjandet inom småbarnspedagogiken och som tillåter utveckling och utvidgning av verksamheten samt att nya enheter för småbarnspedagogik kommer med i verksamheten. Det är viktigt att kommunens olika sektorer hittar sina egna roller så att det arbetet har en tväradministrativ styrning och samordning.

De sökande ombeds i sina ansökningar beskriva samordnings- och styrsystemen för Småbarnspedagogiken i rörelse. Samordningen och styrningen omfattar 1) en styrgrupp eller motsvarande, 2) kommunens ansvarsperson eller -personer och 3) en ansvarsperson eller ett ansvarsteam inom varje enskild enhet. I planen ska också dessa aktörers uppgifter och arbetsfördelningen beskrivas.

Kommunsamordnarens uppgifter är indelade i operativa och administrativa. Samordningen omfattar till exempel planering och genomförande av verksamheten, besök i enheterna, samordning av samarbetet och ordnande av nätverksmöten, organisering av evenemang, anskaffning av redskap, ordnande av utbildning, på alla nivåer inom kommunikationen, samordning av resurser och budgetuppföljning.

Från första början är projekten inriktade på åtgärder med hjälp av vilka en förändring av verksamhetskulturen kan inkluderas som en bestående del av verksamhetens strukturer och framtidsplaner. Man kan till exempel se till att motionsdagar och motionsutflykter blir periodiskt återkommande genom att placera in dem i årsklockan för verksamheten i en enhet eller grupp. En åtgärd som i hög grad bidrar till att göra verksamheten etablerad är att införa den i kommunens strategi eller välfärdsplan.

Ökad kännedom bland vårdnadshavare och samarbete

Vårdnadshavarnas kännedom om rekommendationerna för barnens fysiska aktivitet utökas och det bedrivs samarbete med vårdnadshavarna i syfte att nå de dagliga målen för rörelse. I samtalen om planen för småbarnspedagogik går man regelbundet igenom motionens betydelse för barnets tillväxt, utveckling och inlärning. Vårdnadshavarna uppmuntras att motionera tillsammans med barnen och att se till att barnen på sin fritid rör på sig på egen hand och under ledning, på varierande platser inomhus och utomhus. Det ordnas aktiva föräldrakvällar där barnen får röra sig tillsammans med sina föräldrar. Sålunda ser föräldrarna hur daghemmets lokaler och utomhusområden utnyttjas mångsidigt och hur man i daghemmet skapar praktiska arbetsrutiner som lämpar sig för barnen och som barnen tycker om. Bilden av lekfull rörelse stärks. När barnen hämtas ordnas det vid daghemmets portolika gemensamma motionsfrämjande möten.

Jämställdhet mellan könen och likabehandling

I projekten är det viktigt att särskild uppmärksamma främjandet av könssensitiv rörelse både när det gäller dem som behöver särskilt stöd för att röra sig och i fråga om de möjligheter för fysisk aktivitet som tillämpas. Alla barn ges möjlighet till mångsidig motion och jämställdheten tryggas också i slutresultatet. Individerna beaktas och omedvetna könbaserade förväntningar på hur de olika könen ska leka, vilka

motionsformer som föreslås och vilka motionslokaler som erbjuds de olika könen beaktas inte. Motionslekarna mellan barn i olika åldrar utökas; det lär barnen att ta hänsyn till varandra, att inte tillämpa könsbaserade lekroller, att uppmuntra till rörelse och hjälpa i inläringen. I verksamheten beaktas utgångspunkterna för jämställdhet och likabehandling och diskriminering på grund av barnens egenskaper godkänns inte; det lär barnen att godkänna olikheter.

Kommunens hela småbarnspedagogik med – från familjedagvården till privata

Kommunens hela småbarnspedagogik kan delta från början i småbarnspedagogiken i rörelse eller alternativt komma med etappvis. Om verksamheten utvidgas etappvis till att omfatta kommunens hela småbarnspedagogik ska en plan läggas fram i projektansökan.

Familjedagvården är i enlighet med lagen om småbarnspedagogik en del av småbarnspedagogiken. I projektet ska familjedagvårdens särskilda drag beaktas och de ska utnyttjas som utgångspunkt för utvecklingen av den motionsfrämjande verksamhetskulturen inom familjedagvården. Kommunen ska säkerställa att barnen i familjedagvården har mångsidig tillgång till lekplatser som inspirerar till rörelse under alla årstider.

Kommunen ska i ansökan beskriva hur kommunen ämnar göra privata anordnare av småbarnspedagogik delaktiga och få dem att medverka i projektet.

Programmet Småbarnspedagogik i rörelse som stöd för projekten

Programmet Småbarnspedagogik i rörelse erbjuder småbarnspedagogiken stöd och hjälpmedel för att barnen ska röra sig mer och för utvecklingen av det egna arbetet utgående från planen för småbarnspedagogik och rekommendationerna för fysisk aktivitet i de tidiga åren. Programmet fullföljs utifrån småbarnspedagogikens egna utgångspunkter, med ideologin om små steg och genom utnyttjande av modellen för fortgående utveckling. Programmet genomförs i samarbete med ett omfattande expertnätverk. Genom det nätverksartade handlings sättet stärks samarbetet mellan aktörerna på nationell, regional och lokal nivå och deras stödtjänsterna för mer rörlighet under den småbarnspedagogiska dagen.

Det finns stödmaterial för projektplaneringen och utvecklingen av verksamheten på webbplatsen för programmet Småbarnspedagogik i rörelse

<https://www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/fi/liikkuvavarhaiskasvatus> Registreringen i programmet är avgiftsfri.